

ΣΧΕΔΙΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΤΗ

1ο Σχέδιο

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Η παρακμή των «ξενικών» κομμάτων κατά την περίοδο της συνταγματικής μοναρχίας
Η Εθνοσυνέλευση του 1862-1864

Διάρκεια: Ολιγόλεπτο

Θέματα: 3

ΘΕΜΑ 1ο	ΒΑΘ/ΓΙΑ
– Να προσδιορίσετε τους παράγοντες που οδήγησαν στην επανάσταση του 1862.	6 μονάδες

ΘΕΜΑ 2ο	ΒΑΘ/ΓΙΑ
A. Το σύνταγμα του 1864 καθιέρωσε ως πολίτευμα της Ελλάδας: α) τη συνταγματική μοναρχία β) την προεδρική δημοκρατία γ) τη βασιλευόμενη δημοκρατία δ) την προεδρευόμενη δημοκρατία	2 μονάδες
B. Αφού επιλέξετε τη σωστή απάντηση, να επισημάνετε τη βασική διαφορά που υπάρχει ανάμεσα στο σύνταγμα του 1864 και σε εκείνο του 1844.	5 μονάδες

ΘΕΜΑ 3ο	ΒΑΘ/ΓΙΑ
– Να παρουσιάσετε (σε λίγες γραμμές) τις συνέπειες της ψήφισης της αρχής της "δεδηλωμένης" στην πολιτική ζωή της Ελλάδας.	7 μονάδες

2ο Σχέδιο

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Δικομματισμός και εκσυγχρονισμός
(1880-1909)

Διάρκεια: 1 διδακτική ώρα

Θέματα: 4

ΘΕΜΑ 1ο	ΒΑΘ/ΓΙΑ
<p>ΠΗΓΗ 1</p> <p>Στην ουσία, ο Τρικούπης εκπροσωπούσε τον εξευρωπαϊσμό της πολιτικής ζωής, ενώ ο Δηλιγιάννης την παραδοσιακή λειτουργία της. Ο Τρικούπης πίστευε ότι το κράτος χρειαζόταν πολιτική και οικονομική ανόρθωση, πριν γίνει λόγος για εμπλοκή σε αλυτρωτικές περιπέτειες. Γι' αυτό και επεδίωξε να καταστήσει τη χώρα διεθνώς αξιόπιστη, να ενθαρρύνει την έναρξη της εκβιομηχάνισης, να βελτιώσει τις επικοινωνίες με την κατασκευή σιδηροδρόμων και την διάνοιξη του Ισθμού της Κορίνθου, και να εκσυγχρονίσει το στρατό και το ναυτικό. Ωστόσο, ένα τέτοιο πρόγραμμα ήταν δαπανηρό και συνεπαγόταν αυξημένη φορολογία. Αυτό πρόσφερε εύκολο στόχο στο δημοφιλή και δημαγωγό Δηλιγιάννη, ο οποίος δεν είχε πρόβλημα να δηλώνει ότι ήταν αντίθετος προς οτιδήποτε υποστήριζε ο Τρικούπης. Η επιδεικτική λαϊκιστική ρητορεία του Δηλιγιάννη και η φλογερή προάσπιση μιας «Μεγαλύτερης Ελλάδας», χωρίς αμφιβολία εξέφραζε πιο πιστά τους ενθουσιασμούς και τους μύχιους πόθους του απλού πολίτη από τα αυστηρά μεταρρυθμιστικά προγράμματα του Τρικούπη. Οι παράτολμες όμως πολιτικές επιλογές του Δηλιγιάννη, στις περιόδους που ήταν στην εξουσία, δεν μπορούσαν παρά να θέσουν σε δοκιμασία την ήδη εξασθενημένη οικονομία, όπως συνέβη με τη θνησιγενή κινητοποίηση στη διάρκεια της βουλγαρικής κρίσης του 1885, η οποία κατέληξε στον αποκλεισμό της Ελλάδας από τις Μεγάλες Δυνάμεις. Επιπλέον, η φιλοπολεμική του πολιτική έμελλε να καταλήξει σε ήττα το 1897, στη διάρκεια του καταστροφικού πολέμου των τριάντα ημερών με την Τουρκία.</p> <p>R. Clogg, <i>Συνοπτική Ιστορία της Ελλάδας 1770-1990</i>, εκδ. Ιστορητής, Αθήνα 1995, σσ. 71-72</p> <p>ΠΗΓΗ 2</p> <p>Οι φόροι που είχε αναγκασθεί να επιβάλει ο Τρικούπης, καθώς και τα δάνεια που είχε συνάψει για να φέρει σε πέρας το μεγαλόπνοο έργο του, είχαν προκαλέσει τη δυσφορία ενός μεγάλου μέρους του</p>	

<p>λαού. Τη δυσφορία αυτή τη καλλιέργησε με δημαγωγικό τρόπο η αντιπολίτευση που του κόλλησε και το επίθετο «φορομπήχτης». Έτσι ο αρχηγός της Θεόδωρος Δηλιγιάννης, ανταποκρινόμενος στις επιθυμίες του λαού και υποσχόμενος να κυβερνήσει χωρίς την επιβολή νέων φόρων και χωρίς τη σύναψη νέων δανείων, κατορθώνει να τον ανατρέψει στις 7 Απριλίου 1885.</p> <p>Απ. Βακαλόπουλου, <i>Νέα Ελληνική Ιστορία 1204-1985</i>, εκδ. Βάνιας, Θεσσαλονίκη ⁵1991, σ. 310</p> <p>Απέναντι στο εκσυγχρονιστικό κράτος του Χ. Τρικούπη αντιπα- ρατίθεται το κράτος κοινωνικής αλληλεγγύης του Θ. Δηλιγιάννη». Να σχολιάσετε την παραπάνω άποψη λαμβάνοντας υπόψη σας τις πηγές και το κείμενο του βιβλίου σας.</p>	8 μονάδες
<p>ΘΕΜΑ 2ο</p> <p>– Να αναφέρετε τα κριτήρια με τα οποία οι εκλογείς επέλεγαν το κόμμα της αρεσκείας τους κατά τις τελευταίες δεκαετίες του 19ου αιώνα.</p>	<p>ΒΑΘ/ΓΙΑ</p> <p>4 μονάδες</p>
<p>ΘΕΜΑ 3ο</p> <p>A. Η επανάσταση του Στρατιωτικού Συνδέσμου αποτελούσε:</p> <p>α) κίνημα με σαφές ιδεολογικό και πολιτικό πρόγραμμα</p> <p>β) πολιτική έκφραση της ευνοημένης οικονομικής και πολιτικής ολιγαρχίας</p> <p>γ) συνισταμένη της δυσαρέσκειας απέναντι στην πολιτική των παλιών κομμάτων και των ανακτόρων</p> <p>δ) κινητοποίηση των κομμάτων για ριζική μεταρρύθμιση της ελληνικής κοινωνίας</p> <p>B. Να παρουσιάσετε σε δέκα γραμμές τα αιτήματα της επανάστασης του 1909.</p>	<p>ΒΑΘ/ΓΙΑ</p> <p>2 μονάδες</p> <p>2 μονάδες</p>
<p>ΘΕΜΑ 4ο</p> <p>A. Επίκεντρο της κριτικής του κόμματος των Ιαπώνων ήταν:</p> <p>α) ο παρεμβατικός ρόλος των ανακτόρων</p> <p>β) η φορολογική επιβάρυνση των μικρομεσαίων</p> <p>γ) η αδυναμία των πολιτικών να προσαρμοστούν στα κοινωνικά δεδομένα</p> <p>δ) το πολυδαίδαλο και λαβυρινθώδες γραφειοκρατικό σύστημα</p> <p>B. Ποιος ήταν ο ιδρυτής του και ποιες οι συνθήκες ίδρυσής του;</p>	<p>ΒΑΘ/ΓΙΑ</p> <p>2 μονάδες</p> <p>2 μονάδες</p>